

Forslag til endring i forskrift av 19. juni 2017 nr. 941 om krav til teknisk standard for landbaserte akvakulturanlegg for fisk

Fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet xx.xx.xxxx med hjemmel i lov 17. juni 2005 nr. 79 om akvakultur (akvakulturloven) § 10, § 12, § 24 og § 27.

I

I forskrift 19. juni 2017 nr. 941 om krav til teknisk standard for landbaserte akvakulturanlegg for fisk gjøres følgende endringer:

Hjemmelsfeltet skal lyde:

Fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet 19. juni 2017 med hjemmel i lov 17. juni 2005 nr. 79 om akvakultur (akvakulturloven) § 10, § 12, § 24 og § 27.

§ 3 skal lyde:

Når det i denne forskriften henvises til NS 9416:2013 menes Norsk Standard 9416:2013; Landbaserte akvakulturanlegg for fisk - Krav til risikoanalyse, prosjektering, utførelse, drift, brukerhåndbok og produktdatablad.

Når det i denne forskriften henvises til NS 3424:2012 menes Norsk Standard NS 3424:2012; Tilstandsanalyse av byggverk - Innhold og gjennomføring.

Kravene i standardene kan også oppfylles ved å følge europeisk standard, nasjonal standard i EØS-området eller internasjonal standard med tilsvarende sikkerhetsnivå som NS 9416:2013 og NS 3424:2012.

§ 4 skal lyde:

I denne forskriften forstås med:

- a) Avdeling: del av landbasert akvakulturanlegg, bygget for å produsere fisk, som på bakgrunn av for eksempel funksjon, vannstrøm, alder eller tilstand skal forstås som en egen enhet i tilstandsanalyser etter denne forskrift
- b) Brukerhåndbok: dokument som beskriver korrekt identifikasjon av deler, transport, lagring, håndtering, montering, grensesnitt, drift av og begrensninger til komponenter i akvakulturanlegget, i tillegg til bruk og vedlikehold
- c) Dimensjonerende brukstid: den forutsatte tidsperioden en konstruksjon eller deler av denne, med et tiltenkt formål og med antatt vedlikehold, skal kunne brukes uten at det skal være nødvendig med omfattende reparasjon
- d) *Fellesfunksjon: en del av et landbasert akvakulturanlegg som skal forstås som en egen enhet i tilstandsanalyser etter denne forskrift, som enten er felles for flere avdelinger eller ikke naturlig inngår i en avdeling, som for eksempel leveringssystem, vaksinasjonsbygg, kaianlegg eller felles hovedavløpssperre*

- e) Komponent: del som er relevant for rømming av fisk, for eksempel kar, sil, rør, slange, dødfisksystem, hovedavløpssperre, alarmsystem og *oversvømmingssperre*
- f) Kar: Separat beholder som benyttes til produksjon av fisk.
- g) Landbasert akvakulturanlegg: produksjonsanlegg for akvakultur med fisk som er plassert på land
- h) Leverandør av komponent: enhver som selger, leier ut eller på annen måte leverer komponenter, enten enkeltvis eller som en helhet, til akvakulturnæringen
- i) Leveringssystem: slanger og rørsystemer fra et sikret område på det landbaserte akvakulturanlegget for fisk frem til mottak i brønnbåt, bil eller liknende
- j) Produktsertifikat: sertifikat som angir at produktet er i samsvar med nasjonal eller internasjonal standard eller annen teknisk spesifikasjon, og at produksjonen er underlagt løpende kvalitetskontroll
- k) Prosjekterende foretak: bygningskyndig foretak som utformer, dimensjonerer og planlegger (prosjekterer) landbaserte akvakulturanlegg for fisk etter denne forskrift
- l) Prosjektering: utforming, dimensjonering og planlegging av utførelse
- m) Referansenivå: en beskrivelse av ønsket tilstand for et byggverk, en bygningsdel eller et objekt. Dersom en tilstand er dårligere enn referansenivået, regnes det som et avvik
- n) Rømmingsteknisk rapport: en sammenstilling av dokumenter som angir et landbasert akvakulturanlegg for fisk sin rømmingstekniske tilstand
- o) Tilstandsgrad (TG): uttrykk for tilstanden et komponent har i forhold til referansenivået
- p) Utførende foretak: bygningskyndig foretak som forestår oppføring, tilbygg og/eller påbygg av landbaserte akvakulturanlegg for fisk
- q) Vedlikehold: kombinasjon av alle tekniske, administrative og styringsrelaterte tiltak gjennom livssyklusen til en enhet, som har til hensikt å bevare den i eller tilbakeføre den til en tilstand der den kan oppfylle nødvendige funksjonskrav
- r) Vedlikeholdsplan: et strukturert og dokumentert sett med oppgaver som omfatter aktivitetene, prosedyrene, ressursene og tidsforbruket som kreves for å utføre vedlikehold.

§ 7 skal lyde:

Dokumentasjon av det prosjekterende foretaks systemer og kompetanse i henhold til denne forskrifts § 5 og § 6 må foreligge.

Det prosjekterende og det utførende foretaket skal etter at det landbaserte akvakulturanlegget er ferdig og klar for produksjon av fisk, dokumentere at anlegget er bygget i henhold til NS 9416:2013, og tilfredsstillende kravene i kapittel 5 og 6 i denne forskriften, herunder at;

- a) det er gjennomført risikovurdering i samsvar med standarden,
- b) fundamenteringen er i henhold til standarden,
- c) det foreligger produktsertifikat i henhold av § 16 for kar, rør og slanger,
- d) akvakulturanlegget og dets komponenter er plassert og montert som prosjektert, og i henhold til teknisk spesifikasjon. Eventuelle avvik i plassering og montering skal beskrives,
- e) alle komponentene er dimensjonert og i henhold til delelistene for anlegget. Komponentene skal være merket og sporbare til produsent,
- f) komponentene er uskadd etter montering,
- g) brukerhåndbok foreligger og er tilgjengelig for videre daglig drift,

~~h) det er fastsatt tilstandsgrad for hele eller deler av anlegget.~~

Dokumentasjonen skal gjøres tilgjengelig for innehaver av akvakulturtillatelsen.

Det prosjekterende og det utførende foretaket *skal dokumentere* overfor innehaveren av akvakulturtillatelsen at *opplysningene* i første og andre ledd er oppfylt, at kontroll er foretatt i samsvar med NS 9416:2013 og at det ikke foreligger avvik eller andre forhold som hindrer at akvakulturanlegget kan tas i bruk.

§ 9 skal lyde:

I nye landbaserte akvakulturanlegg skal komponenter være prosjektert, produsert og montert i samsvar med krav i NS 9416:2013. For komponenter som ikke er omtalt i NS 9416:2013, gjelder tilsvarende.

Komponenter som tas i bruk på landbasert akvakulturanlegg som allerede er i drift, skal også etter denne forskriftens ikrafttredelse oppfylle kravene i NS 9416:2013. *For kar og slanger* gjelder i tillegg krav om produktsertifisering jf. § 16. *Rør skal ha produktsertifikat utstedt av et uavhengig sertifiseringsorgan.*

Kapittel 5 skal lyde:

Kapittel 5. Krav til komponenter som skal produktsertifiseres av *akkreditert sertifiseringsorgan*

§ 16 skal lyde:

Kar og slanger skal være produktsertifisert av akkreditert sertifiseringsorgan, og i samsvar med krav fastsatt i NS 9416:2013 eller den til enhver tid gjeldende internasjonale standard med samme formål. Produktsertifikatet gjelder for ett bestemt produkt og skal utstedes til produsent, dennes representant eller eventuell leverandør. For kar med maksimalt volum mindre eller lik 1 m³ gjelder ikke kravet om produktsertifisering.

§ 20 skal lyde:

§ 20. *Oppstart av nye landbaserte akvakulturanlegg, avdelinger og fellesfunksjoner*

Innehavere av akvakulturtillatelse for landbaserte akvakulturanlegg for fisk som prosjekteres etter 1. januar 2018, skal dokumentere at anleggets komponenter som har betydning for rømmingssikkerheten er prosjektert slik at vilkårene i § 6 og § 7 er oppfylt. Dokumentasjonen sendes Fiskeridirektoratet på fastsatt skjema. En ny avdeling eller fellesfunksjon kan tas i bruk når Fiskeridirektoratet har kvittert for mottak av dokumentasjonen.

Første ledd gjelder også for tiltakene som gjøres ved vesentlige endringer av avdelinger eller fellesfunksjoner.

For nye landbaserte akvakulturanlegg skal det gjennomføres tilstandsanalyse av avdelinger og fellesfunksjoner åtte år etter at anlegget er tatt i bruk til akvakultur.

Avdelinger og fellesfunksjoner som opprettes som en del av et anlegg som ble prosjektert før 1. januar 2018, skal inngå i tilstandsanalysen åtte år etter at avdelingen eller fellesfunksjonen er tatt i bruk til akvakultur.

Avdelinger og fellesfunksjoner som er vesentlig endret skal inngå i tilstandsanalysen åtte år etter at avdelingen eller fellesfunksjonen ble tatt i bruk til akvakultur etter endringen.

§ 21 skal lyde:

§ 21. Krav om gyldig tilstandsgrad

Alle avdelinger og fellesfunksjoner som inngår i et landbasert akvakulturanlegg for fisk skal ha gyldig tilstandsgrad innen 1. januar 2021. Tilstandsgrad fastsatt før 1. januar 2021 gjelder fra 1. januar 2021.

Landbaserte akvakulturanlegg for fisk skal for alle avdelinger og fellesfunksjoner til enhver tid ha en gyldig fastsatt tilstandsgrad. Tilstandsgraden skal fremkomme gjennom en tilstandsanalyse, og dokumenteres i rømmingsteknisk rapport. Kravet om gyldig tilstandsgrad gjelder likevel ikke for nye avdelinger eller fellesfunksjoner før de har utført sin første tilstandsanalyse, jf. § 20 tredje og fjerde ledd.

Tilstandsgrad og konsekvensgrad til komponentene skal inngå i vurdering av avdelingens eller fellesfunksjonens tilstandsgrad.

Avdeling eller fellesfunksjon med en eller flere komponenter som har fått tilstandsgrad 3 kan ikke settes høyere enn i tilstandsgrad 2.

Avdeling eller fellesfunksjon som har fått tilstandsgrad 3 kan ikke brukes til akvakultur.

Ved tilstandsgrad 0 skal ny tilstandsanalyse gjennomføres innen åtte år. Ved tilstandsgrad 1 skal ny tilstandsanalyse gjennomføres innen fire år. Ved tilstandsgrad 2 skal ny tilstandsanalyse gjennomføres innen to år. TGIU kan ikke gis for en avdeling eller fellesfunksjon.

§ 22 skal lyde:

§ 22. Tilstandsanalyse

Tilstandsanalysen skal gjennomføres etter det beste faglige skjønn, og den skal være etterprøvnbar. Tilstandsanalysen skal utføres i tråd med kravene i NS 3424:2012.

Referansenivået for tilstandsanalysen skal være et anlegg som er i samsvar med kravene i NS 9416:2013.

Tilstandsanalysen skal gjennomføres med et analysenivå som er tilpasset risikoen til komponenten. Som minimum skal analysenivå 2 i henhold til NS 3424:2012 benyttes for leveringssystem og kar med tilhørende siler.

Fastsetting av konsekvensgrad som følge av tilstandsgraden skal gjøres på bakgrunn av hvordan de ulike barrierene på anlegget samlet bidrar til å hindre rømming. Når risikoen vurderes skal usikkerheten tas i betraktning.

Tilstandsanalysen skal inneholde:

- a) hvilke kriterier som representerer rammeverket ved fastsetting av tilstandsgrad for den enkelte komponent og komponentene *samlet*,
- b) fastsetting av tilstandsgrad 0, 1, 2 eller 3 for den enkelte komponent og komponentene *samlet*, herunder beskrivelse av avvik,
- c) vurdering av årsak til registrerte avvik, *fastsetting av konsekvensgrad og risiko for komponenter i tilstandsgrad 2, 3 og tilstandsgrad ikke undersøkt (TGIU)*,
- d) vurdering, anbefaling og prioritering av tiltak for å sikre forsvarlig teknisk standard for *rømmingssikkerheten*.

§ 23 skal lyde:

§ 23. *Krav om rømmingsteknisk rapport*

Det skal til enhver tid foreligge en oppdatert rømmingsteknisk rapport for akvakulturanlegget. Rapporten skal være tilgjengelig for tilsyn.

Den rømmingstekniske rapporten skal inneholde:

- a) *en tilstandsanalyse av anlegget i samsvar med denne forskrifts § 22*
- b) *en plantegning og prosessdiagram over avløpssystem og leveringssystem i anlegget*
- c) *en risikovurdering av drift og levering av fisk*
- d) *informasjon om anleggets oppbygning og funksjon*
- e) *en geoteknisk vurdering av grunnen i samsvar med kravene i NS 9416:2013. For eksisterende anlegg hvor det ikke lar seg gjøre å vurdere grunnen, skal grunnforholdene i området hvor anlegget er plassert, dokumenteres*
- f) *en vedlikeholdsplan for anlegget.*

Nåværende § 23 blir til ny §24. *Krav til kompetanse og uavhengighet for utarbeidelse av tilstandsanalyse.*

§24 første ledd skal lyde:

Den eller de som utarbeider den rømmingstekniske rapporten og tilstandsanalysen skal tilfredsstille kravene til kompetanse som beskrevet i NS 3424:2012.

§ 25 skal lyde:

§ 25. *Rapportering*

Innehaveren av akvakulturtilatelsen skal sende tilstandsanalyser utført etter § 22 til Fiskeridirektoratet innen to uker etter at tilstandsgrad er fastsatt. Tilstandsanalyser med tilstandsgrad for anleggets avdelinger og fellesfunksjoner skal sendes på den måten Fiskeridirektoratet bestemmer.

Innehaveren av akvakulturtilatelse for landbaserte akvakulturanlegg for fisk som ble prosjektert før 1. januar 2018 skal i tillegg sende Fiskeridirektoratet;

- a) *en plantegning og prosessdiagram av avløps- og leveringsrør*
- b) *en geoteknisk vurdering av grunnen i samsvar med kravene i NS 9416:2013. For eksisterende anlegg hvor det ikke lar seg gjøre å vurdere grunnen, skal grunnforholdene i området hvor anlegget er plassert, dokumenteres*
- c) *overordnet informasjon om anleggets oppbygning og funksjon.*

Informasjonen skal sendes innen 1. januar 2021.

Kapittel 8 og 9 blir kapittel 7 og 8.

§ 29 skal lyde:

§ 29. Bruk, vedlikehold og varslingsplikt

Innehaveren av akvakulturtillatelsen skal påse at det landbaserte akvakulturanlegget til enhver tid er i forsvarlig teknisk stand.

Innehaveren av akvakulturtillatelsen skal sørge for at drift, vedlikehold og ettersyn av akvakulturanlegget tilfredsstiller krav i NS 9416:2013. Drift, vedlikehold og ettersyn skal skje i samsvar med brukerhåndbok eller produktdatablad. For landbaserte akvakulturanlegg med komponenter uten brukerhåndbok eller produktdatablad etter kravene i NS 9416:2013, må vedlikehold og ettersyn være i samsvar med vedlikeholdsplanen i den rømmingstekniske rapporten.

Det skal straks settes inn egnede tiltak for å hindre rømming av fisk dersom en komponent blir gitt tilstandsgrad 3 etter tilstandsanalyse. Dersom en tilstandsanalyse viser en komponent med tilstandsgrad 3, skal det ved innsending av tilstandsanalysen til Fiskeridirektoratet følge med en plan for utbedring til akseptabel tilstandsgrad.

Det skal gjennomføres risikoreducerende tiltak for komponenter som ved tilstandsanalyse vurderes til høy risiko.

Dersom innehaver av akvakulturtillatelse har eller burde ha kjennskap til avvik ved komponenter eller kompatibiliteten til de komponentene som blir brukt sammen, plikter vedkommende uten ugrunnet opphold å iverksette egnede tiltak for å hindre eller begrense rømming. Innehaveren skal varsle fra om avviket til Fiskeridirektoratet og leverandøren av komponenten.

Nåværende § 32 bli ny § 33.

§ 32 skal lyde:

§ 32. Tilsyn og vedtak

Fiskeridirektoratet fører tilsyn med at denne forskriften blir fulgt og fatter enkeltvedtak jf. akvakulturloven § 27.

Nåværende § 33 blir ny § 34.

Ny § 35 skal lyde:

§ 35. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 1. januar 2018.

Forskriftens § 23 trer i kraft 1. januar 2021.

Vedlegg A oppheves.

II

Endringene trer i kraft straks.